TÒA ÁN NHÂN DÂN **THÀNH PHỐ ĐỒNG HỚI** **TỈNH QUẢNG BÌNH**	**CỘNG HÒA XÃ HỘI CHỦ NGHĨA VIỆT NAM** **Độc lập – Tự do – Hạnh phúc**
Số: 09/2023/QĐST-DS Ngày 27-10-2023 V/v: Tuyên bố một người mất năng lực hành vi dân sự	

QUYẾT ĐỊNH SƠ THẨM GIẢI QUYẾT VIỆC DÂN SỰ

V/v: Tuyên bố một người mất năng lực hành vi dân sự

TÒA ÁN NHÂN DÂN THÀNH PHỐ ĐỒNG HỚI, TỈNH QUẢNG BÌNH

Thành phần giải quyết việc dân sự gồm có:

Thẩm phán - Chủ tọa phiên họp: Bà Mai Thị Mỹ Hạnh.

Thư ký phiên họp: Bà Lê Thị Tuyết Nga - Thư ký Tòa án nhân dân thành phố Đồng Hới, tỉnh Quảng Bình.

Đại diện Viện kiểm sát nhân dân thành phố Đồng Hới, tỉnh Quảng Bình tham gia phiên họp: Bà Võ Thị Hoàng Mai - Kiểm sát viên.

Ngày 27 tháng 10 năm 2023, tại Trụ sở Tòa án nhân dân thành phố Đồng Hới, tỉnh Quảng Bình, mở phiên họp sơ thẩm công khai giải quyết việc dân sự thụ lý số 90/2023/TLST-VDS ngày 06 tháng 10 năm 2023 về "Yêu cầu tuyên bố một người mất năng lực hành vi dân sự", theo Quyết định mở phiên họp số /2023/QĐST-VDS ngày 23 tháng 10 năm 2023, gồm những người tham gia tố tụng sau đây:

1. Người yêu cầu giải quyết việc dân sự: Ngân hàng Đ

Địa chỉ: Tháp BIDV, số 194 Trần Quang Khải, Phường Lý Thái Tổ, Quận Hoàn Kiếm, Thành phố Hà Nội, Việt Nam.

Người đại diện theo pháp luật: Ông Phan Đức T – Chủ tịch Hội đồng Quản trị.

Người đại diện theo ủy quyền: Ông Phan Thanh B, Giám đốc Ngân hàng Đ – Chi nhánh Quảng Bình, là đại diện theo Quyết định số 545/QĐ-BIDV ngày 22/06/2021. Người được ủy quyền lại tham gia tố tụng: Ông Hà Đức T – Trưởng phòng Quản lý rủi ro, Ngân hàng Đ – Chi nhánh Quảng Bình, theo Quyết định ủy quyền số 793/QĐ-BIDV.QB ngày 02/07/2021. Địa chỉ: Số 189, đường Hữu Nghị, TP Đồng Hới, tỉnh Quảng Bình, ông Tuấn có mặt.

2. Người bị yêu cầu: Anh Võ Nhật H, sinh năm 2005, địa chỉ thường trú: Số nhà 34 T, phường P, TP. Đ, tỉnh Quảng Bình, vắng mặt.

3. Người có quyền lợi và nghĩa vụ liên quan:

- Bà Nguyễn Thị Hoài G, sinh năm: 1977, cư trú: Số nhà 34 T, phường P,

TP. Đ, tỉnh Quảng Bình (mẹ đẻ anh Võ Nhật H), vắng mặt, có yêu cầu giải quyết vắng mặt.

NỘI DUNG VIỆC DÂN SỰ:

Ngân hàng Đ đang là nguyên đơn trong vụ án dân sự "Tranh chấp Hợp đồng tín dụng" do Tòa án nhân dân thành phố Đồng Hới, tỉnh Quảng Bình thụ lý giải quyết số 72/2023/TC-DSST ngày 14/7/2023. Quá trình giải quyết vụ án, anh Võ Nhật H, sinh năm 2005, địa chỉ thường trú: Số nhà 34 Trần Kinh, phường Đồng Phú, TP. Đồng Hới, tỉnh Quảng Bình, là người có quyền lợi, nghĩa vụ liên quan không thể tự mình tham gia tố tụng độc lập, không nhận thức và làm chủ được hành vi của mình, có biểu hiện của người mất hoàn toàn năng lực hành vi dân sự. Vì vậy, để có căn cứ cho Tòa án cử người đại diện hợp pháp tham gia tố tụng trong vụ án đối với anh Võ Nhật H, Ngân hàng Đ đã có Đơn yêu cầu "Tuyên bố mất năng lực hành vi dân sự" đối với anh Võ Nhật H.

Tại Bản tự khai ngày 13/10/2023, người có quyền lợi và nghĩa vụ;liên quan bà Nguyễn Thị Hoài Giang (mẹ đẻ của anh Võ Nhật H), trình bày ý kiến đối với yêu cầu tuyên bố mất năng lực hành vi của Ngân hàng Đ đối với anh Võ Nhật H như sau:

Bà và ông Võ Văn Đ (hiện đã chết) kết hôn năm 2004, hai người có con chung là anh Võ Nhật H, sinh năm 2005. Năm 2010, bà và ông Đăng ly hôn. Bà một mình trực tiếp nuôi dưỡng Võ Nhật H từ khi vợ chồng ly hôn cho đến nay. Võ Nhật H từ khi sinh ra đã có biểu hiện chậm phát triển về trí tuệ, chậm biết đi, chậm biết nói, cụ thể đến năm lên 4 tuổi cháu mới bắt đầu nói được. Bà Giang có cho Huy theo học trường khuyết tật nhưng đến năm lớp 5 cũng không thể theo lớp được. Hiện tại Võ Nhật H không phát triển về trí tuệ, mọi nhu cầu, hoạt động cá nhân phải do mẹ trợ giúp, đang hưởng chế độ trợ cấp dành cho người khuyết tật nặng.

Nay, để đảm bảo quyền lợi của anh Võ Nhật H trong mọi giao dịch dân sự và tham gia tố tụng tại Tòa án, bà đồng ý với yêu cầu tuyên bố anh Võ Nhật H bị mất năng lực hành vi dân sự của Ngân hàng Đ. Hiện tại do điều kiện hoàn cảnh về công việc và phải thường xuyên có mặt bên cạnh để chăm sóc Huy, bà Giang không thể có mặt tại phiên họp giải quyết vụ việc dân sự nói trên nên bà đề nghị Tòa án nhân dân thành phố Đồng Hới, tỉnh Quảng Bình giải quyết vụ việc trên vắng mặt theo các ý kiến đã trình bày tại Bản tự khai này

NHẬN ĐỊNH CỦA TÒA ÁN:

Sau khi nghiên cứu các tài liệu, chứng cứ có trong hồ sơ việc dân sự đã được thẩm tra tại phiên họp, ý kiến của các đương sự và đại diện Viện kiểm sát tham gia phiên họp, Tòa án nhân dân thành phố Đồng Hới, tỉnh Quảng Bình nhận định:

1. Về tố tụng:

- Về thẩm quyền giải quyết của Tòa án: Ngân hàng Đ yêu cầu tuyên bố anh Võ Nhật H mất năng lực hành vi dân sự. Đây là yêu cầu về dân sự thuộc thẩm quyền giải quyết của Tòa án theo quy định tại khoản 1 Điều 27 Bộ luật tố tụng dân sự. anh Võ Nhật H có nơi cư trú tại phường Đồng Phú, thành phố Đồng Hới, tỉnh Quảng Bình nên Tòa án nhân dân thành phố Đồng Hới, tỉnh Quảng Bình có thẩm quyền giải quyết theo quy định tại khoản 2 Điều 35 và điểm a khoản 2 Điều 39 Bộ luật tố tụng dân sự.

- Về sự có mặt của đương sự tại phiên họp: Người có quyền lợi và nghĩa vụ liên quan bà Nguyễn Thị Hoài Giang đã có Bản tự khai và có yêu cầu Tòa án giải quyết vắng mặt tại phiên họp giải quyết việc dân sự. Căn cứ Điều 367 của Bộ luật tố tụng dân sự, Tòa án nhân dân thành phố Đồng Hới tiến hành phiên họp vắng mặt bà Giang.

3. Về yêu cầu của đương sự:

Căn cứ đơn yêu cầu giải quyết việc dân sự ngày 31/8/2023 của Ngân hàng Đ và các chứng cứ có trong hồ sơ thể hiện: Anh Võ Nhật H bị chậm phát triển tâm thần từ nhỏ, từ khi sinh ra bị chậm phát triển về trí não cho đến nay. Anh Võ Nhật H không thể nhận thức, làm chủ được hành vi của mình, không có khả năng tham gia tố tụng độc lập trong vụ án dân sự "Tranh chấp Hợp đồng tín dụng" mà anh Huy là đương sự. Hiện tại anh Võ Nhật H đang hưởng chế độ trợ cấp xã hội đối với người khuyết tật nặng. Ngân hàng Đ yêu cầu Tòa án tuyên bố anh Võ Nhật H mất năng lực hành vi dân sự để có căn cứ cử người đại diện hợp pháp đối với anh Võ Nhật H trong quá trình Tòa án giải quyết vụ án "Tranh chấp hợp đồng tín dụng" thụ lý số 72/2023/TC-DSST ngày 14/7/2023.

Người có quyền lợi và nghĩa vụ liên quan bà Nguyễn Thị Hoài Giang – mẹ đẻ của anh Võ Nhật H- thống nhất yêu cầu Tòa án tuyên bố anh Võ Nhật H mất năng lực hành vi dân sự và thuận chịu số tiền chi phí trưng cầu giám định pháp y tâm thần đối với anh Võ Nhật H.

Theo khoản 1 Điều 22 Bộ luật dân sự năm 2015 quy định "*Khi một người do bị bệnh tâm thần hoặc mắc bệnh khác mà không thể nhận thức, làm chủ được hành vi tì theo yêu cầu của người có quyền lợi, nghĩa vụ liên quan hoặc cơ quan, tổ chức hữu quan, Tòa án ra quyết định tuyên bố người này là người mất năng lực hành vi dân sự trên cơ sở kết luận giám định pháp y tâm thần".*

Kết luận giám định pháp y tâm thần số 1388/KLGĐ ngày 23/10/2023 của Trung tâm Pháp y tâm thần khu vực Miền Trung đối với anh Võ Nhật H thể hiện:

"Kết luận về y học: Chậm phát triển tâm thần mức độ nặng (F72).

Kết luận về năng lực hành vi dân sự: Mất hoàn toàn năng lực hành vi dân sự".

Như vậy, Ngân hàng Đ yêu cầu tuyên bố anh Võ Nhật H mất năng lực hành vi dân sự là có cơ sở để chấp nhận.

4. Đại diện Viện kiểm sát nhân dân thành phố Đồng Hới, tỉnh Quảng Bình phát biểu ý kiến về việc giải quyết việc dân sự:

Việc tuân theo pháp luật tố tụng của Thẩm phán kể từ khi thụ lý việc dân sự cho đến khi mở phiên họp giải quyết việc dân sự, Thẩm phán đã thực hiện đúng theo quy định tại khoản 2 Điều 366, Điều 377 của Bộ luật tố tụng dân sự. Tại phiên họp Thẩm phán, Thư ký đã tiến hành các thủ tục đúng theo quy định của Điều 369 Bộ luật Tố tụng dân sự. Việc chấp hành pháp luật của người tham gia tố tụng dân sự, người yêu cầu, người có quyền lợi, nghĩa vụ liên quan đã làm bản tự khai, tham gia phiên họp đã chấp hành đúng theo quy định của pháp luật.

Về nội dung vụ án: Căn cứ theo đơn yêu cầu tuyên bố mất năng lực hành vi dân sự của Ngân hàng Đ và căn cứ theo kết luận Giám định Pháp y tâm thần số: 1388/KLGĐ ngày 23/10/2023 của Trung tâm Pháp y tâm thần khu vực Miền Trung, kết luận: Anh Võ Nhật H tại thời điểm hiện tại: " Kết luận về y học: Chậm phát triển tâm thần mức độ nặng (F72); kết luận về năng lực hành vi dân sự: Mất hoàn toàn năng lực hành vi dân sự".

Đề nghị Toà án căn các điều 376, 377, 378 Bộ luật tố tụng dân sự; Điều 22 Bộ luật dân sự chấp nhận yêu cầu của Ngân hàng Đ tuyên bố anh Võ Nhật H mất năng lực hành vi dân sự.

5. Về lệ phí việc dân sự sơ thẩm, chi phí tố tụng khác:

- Lệ phí việc dân sự: Ngân hàng Đ là tổ chức có yêu cầu tuyên bố anh Võ Nhật H mất năng lực hành vi dân sự nên phải chịu tiền lệ phí giải quyết việc dân sự;

- Chi phí tố tụng khác: Bà Nguyễn Thị Hoài Giang thuận chịu toàn bộ chi phí trưng cầu giám định tâm thần đối với anh Võ Nhật H.

6. Xét quan điểm của Viện kiểm sát nhân dân thành phố Đồng Hới, tỉnh Quảng Bình tại phiên họp là có căn cứ cần chấp cnhận.

QUYẾT ĐỊNH:

Căn cứ các điều: 160, 161, 369, 370, 376, 377 và Điều 378 của Bộ luật tố tụng dân sự;

Căn cứ các điều 22, 53, 54, 57 của Bộ luật dân sự;

Căn cứ khoản 1 Điều 37 Nghị quyết số: 326/UBTVQH 14 ngày 30 tháng 12 năm 2016 của Uỷ ban Thường vụ Quốc hội quy định về mức thu, miễn, giảm, thu, nộp, quản lý và sử dụng án phí và lệ phí Toà án.

1. Chấp nhận đơn yêu cầu của Ngân hàng Đ về việc yêu cầu tuyên bố một người mất năng lực hành vi dân sự.

2. Tuyên bố: Anh Võ Nhật H, sinh năm 2005, địa chỉ thường trú: Số nhà 34 Trần Kinh, phường Đồng Phú, thành phố Đồng Hới, tỉnh Quảng Bình mất năng lực hành vi dân sự.

3. Lệ phí giải quyết việc dân sự, chi phí tố tụng khác:

- Lệ phí giải quyết việc dân sự: Ngân hàng Đ phải chịu 300.000 đồng (Ba trăm nghìn đồng) tiền lệ phí giải quyết việc dân sự, được khấu trừ vào số tiền 300.000 đồng tạm ứng lệ phí việc dân sự Ngân hàng đã nộp tại Biên lai thu tạm ứng lệ phí số 0001667 ngày 06/10/2023 của Chi cục Thi hành án dân sự thành phố Đồng Hới, tỉnh Quảng Bình.

- Chi phí tố tụng khác: Bà Nguyễn Thị Hoài Giang thuận chịu 2.800.000 đồng (Hai triệu tám trăm nghìn đồng) tiền chi phí trưng cầu giám định pháp y tâm thần đối với anh Võ Nhật H, số tiền này Ngân hàng đã chi tạm ứng nên bà Giang có nghĩa vụ hoàn trả lại cho Ngân hàng Đ.

4. Quyền kháng cáo:

Người yêu cầu có mặt tại phiên họp có quyền kháng cáo quyết định này trong thời hạn 10 ngày kể từ ngày Toà án ra quyết định;

Người có quyền lợi, nghĩa vụ liên quan vắng mặt tại phiên họp có quyền kháng cáo quyết định này trong thời hạn 10 ngày kể từ ngày nhận được quyết định hoặc quyết định được tống đạt hợp lệ.

Nơi nhận:
- Các đương sự;
- Chi cục THADS thành phố Đồng Hới;
- TAND tỉnh Quảng Bình;
- VKSND thành phố Đồng Hới;
- Lưu hồ sơ vụ án;
- Lưu án.

TM. HỘI ĐỒNG GIẢI QUYẾT VIỆC DÂN SỰ
THẨM PHÁN – CHỦ TỌA PHIÊN HỌP

Mai Thị Mỹ Hạnh